

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [et](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

estniska

Swipe to change

Insolvens/konkurs

Estland

Enligt estnisk lagstiftning finns tre olika typer av insolvensförfaranden: konkursförfaranden, rekonstruktionsförfaranden och skuldsaneringsförfaranden. Konkursförfaranden regleras i konkurslagen. De regler som omfattar företagsrekonstruktion fastställs i lagen om företagsrekonstruktion och skuldsaneringsreglerna i lagen om skuldsanering och borgenärsskydd. Lagarna finns på estniska och engelska i Estlands officiella publikation online, *Riigi Teataja (Estlands författningssamling)*.

Syftet med konkursförfaranden är att tillgodose borgenärens fordringar utifrån gäldenärens tillgångar genom att överföra gäldenärens tillgångar eller återställa gäldenärens företag. En gäldenär som är en fysisk person ges möjlighet att befrias från sina förpliktelser genom konkursförfaranden. Under konkursförfarandena fastställs orsaken till gäldenärens insolvens.

Syftet med företagsrekonstruktion är att beakta företags, borgenärens och tredje parter intressen samt skydda deras intressen när ett företag rekonstrueras. Företagsrekonstruktion innebär att man vidtar en rad åtgärder för att ett företag ska komma till rätta med sina ekonomiska problem, återställa likviditeten, förbättra lönsamheten och säkerställa en hållbar förvaltning.

Syftet med skuldsanering är att hjälpa en fysisk person med solvensproblem (gäldenären) att omstrukturera sina skulder, för att personen ska få bukt med sina solvensproblem och undgå konkursförfaranden. Skuldsanering innebär att en gäldenär kan rekonstruera sina ekonomiska förpliktelser (personliga skulder) genom att utöka tidsfristen för att fullgöra en förpliktelse, fullgöra förpliktelsen genom avbetalning eller minska förpliktelsen.

Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden omfattar konkursförfaranden. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden (omarbetning) omfattar konkursförfaranden och skuldsanering.

1 Mot vem kan insolvensförfaranden inledas?

Enligt estnisk lag är en fysisk person en människa, medan en juridisk person är en juridisk enhet som upprättats i enlighet med denna lag. En juridisk person är antingen en juridisk person inom privaträtten eller en juridisk person inom den offentliga rätten. Med en "juridisk person inom privaträtten" avses en juridisk person som upprättats till följd av privata intressen och i enlighet med en lag som omfattar juridiska personer av detta slag. Juridiska personer inom privaträtten är handelsbolag, kommanditbolag, privata aktiebolag, publika aktiebolag, handelsorganisationer, stiftelser och ideella organisationer. Staten, lokala myndigheter och andra juridiska personer som inrättats för det allmänna intresset och i enlighet med en lag som omfattar sådana juridiska personer är juridiska personer inom den offentliga rätten.

1. Konkursförfaranden

Konkursförfaranden kan inledas mot såväl juridiska som fysiska personer, oavsett om den fysiska personen är ett företag eller inte. Staten och lokala myndigheter kan inte gå i konkurs.

2. Rekonstruktionsförfaranden

Rekonstruktionsförfaranden kan endast inledas gentemot juridiska personer inom privaträtten.

3. Skuldsaneringsförfaranden

Skuldsaneringsförfaranden kan inledas gentemot fysiska personer med solvensproblem, oavsett om de är företag eller inte. Skuldsanering kan begäras av en gäldenär som har sin hemvist i Estland och som har bott i Estland i minst två år när ansökan om skuldsanering inges.

2 Under vilka förutsättningar kan man inleda ett insolvensförfarande?**1. Konkursförfaranden**

Konkurs innebär att en gäldenär förklaras insolvent genom ett domstolsbeslut. Det första huvudvillkoret för att konkursförfaranden ska kunna inledas är att gäldenären är insolvent.

En gäldenär är insolvent om han eller hon inte kan tillgodose borgenärernas fordringar och om denna oförmåga inte är temporär med tanke på gäldenärens ekonomiska situation. En gäldenär som är en juridisk person är också insolvent om gäldenärens tillgångar inte är tillräckliga för att fullgöra förpliktelserna och om denna otillräcklighet inte är temporär med tanke på gäldenärens ekonomiska situation. Om en konkursansökan inges av gäldenären kommer domstolen även att förklara gäldenären i konkurs om det är troligt att gäldenären kommer att bli insolvent i framtiden. Om en konkursansökan inges av gäldenären ska gäldenären presumeras vara insolvent.

Det andra huvudvillkoret för att konkursförfaranden ska kunna inledas är att en konkursansökan inges, antingen av gäldenären eller borgenären.

Om konkursansökan inges av gäldenären måste gäldenären bestyrka sin insolvens i konkursansökan. Om konkursansökan inges av borgenären måste borgenären bestyrka gäldenärens insolvens och förefintligheten av en fordran i konkursansökan.

Domstolen kan begära att den ansökande borgenären ska betala ett belopp som domstolen fastställt som domstolsdeposition för att täcka den tillfälliga förvaltarens lön och ersättning för utlägg, om det finns skäl att anta att konkursboet inte är tillräckligt för att täcka dessa kostnader. Om borgenären inte betalar depositionen kommer förfarandena att avslutas.

Domstolen kommer inte att godta borgenärens konkursansökan om det inte framgår av denna att den sökande har en fordran gentemot gäldenären, om konkursansökan inte bestyrker gäldenärens insolvens eller om den baseras på en fordran som omfattas av en rekonstruktions- eller skuldsaneringsplan.

Domstolen kommer också att vägra godta en konkursansökan om det föreligger andra skäl som anges i civilprocesslagen.

Domstolen kommer att avsluta förfarandena genom inställande av rättegång utan att förklara gäldenären i konkurs, oberoende av gäldenärens insolvens, om gäldenärens tillgångar är otillräckliga för att täcka de kostnader och utgifter som uppstått under konkursförfarandena och om det är omöjligt att återvinna eller återkräva tillgångarna eller inge en fordran gentemot en medlem i ett ledningsorgan.

Domstolen gör en konkursförklaring genom ett domstolsbeslut (konkursbeslut). Ett konkursbeslut måste innehålla uppgift om när konkursförklaringen gjorts.

Konkursförfaranden inleds med en konkursförklaring.

Om domstolen har gjort en konkursförklaring kommer den utan dröjsmål att offentliggöra ett meddelande om detta (konkursmeddelande) i den officiella publikationen *Ametlikud Teadaanded* (officiella kungörelser).

Ett konkursbeslut får omedelbar verkan. Verkställandet av ett konkursbeslut kan inte avbrytas eller skjutas upp, och det sätt eller det förfarande som anges i lag för att verkställa domstolsbeslutet måste respekteras. Om en högre domstol annullerar ett konkursbeslut påverkar inte detta giltigheten i de rättshandlingar som utförs av eller gentemot förvaltaren. Gäldenären och den ansökande borgenären kan inte överklaganden mot konkursbeslutet inom 15 dagar från det att konkursmeddelandet offentliggörs. Gäldenären och den person som ansöker om konkurs kan inte överklaganden till högsta domstolen mot distriktsdomstolens beslut om överklagandet av beslutet. Förvaltaren får inte inge ett överklagande på gäldenärens vägnar eller företräda gäldenären vid ett överklagande.

Konkursförfaranden i Estland tar tämligen lång tid. Förfaranden som slutar med inställande av rättegång utan konkursförklaring varar i genomsnitt 94 dagar om det rör sig om juridiska personer och 85 dagar om det rör sig om fysiska personer. Det tar i genomsnitt 462 dagar för juridiska personer att erhålla ett utdelningsförslag för att man över huvud taget ska kunna göra betalningar till borgenärer, och 455 dagar för fysiska personer. Konkursförfaranden som slutar med ackord varar i genomsnitt 340 dagar om det rör sig om juridiska personer och 352 dagar om det rör sig om fysiska personer. De konkursförfaranden som tar längst tid är de som slutar med inställande av rättegång efter att konkurs tillkännagetts, och dessa varar i genomsnitt 745 dagar om det rör sig om juridiska personer och 709 dagar om det rör sig om fysiska personer. Förfarandenas totala varaktighet, det vill säga från det att konkursansökan inges tills det att konkursförfarandena avslutas, är i genomsnitt 270–280 dagar. (1)

Om ett meddelande eller en rättegångshandling ska offentliggöras i konkursförfaranden, måste meddelandet eller rättegångshandlingen offentliggöras i *Ametlikud Teadaanded*. Domstolen kan offentliggöra ett meddelande i *Ametlikud Teadaanded* om när och var en förhandling om en konkursansökan kommer att hållas. Ett meddelande om konkursbeslut där en gäldenär konkursförklaras (konkursmeddelande) kommer att offentliggöras av domstolen utan dröjsmål i *Ametlikud Teadaanded*.

Innan konkurs tillkännages och konkursförfaranden inleds görs ett så kallat förhandsavgörande. Om domstolen beslutar att godta en konkursansökan kommer den att utse en tillfällig förvaltare. Domstolen kan också vägra utse en tillfällig förvaltare, med tanke på gäldenärens ekonomiska situation, och konkursförklara gäldenären. Om domstolen inte utser en tillfällig förvaltare kommer förfarandena på grundval av konkursansökan inte att fortsätta utan kommer då att avslutas. Den tillfälliga förvaltaren fastställer gäldenärens tillgångar, inklusive gäldenärens skyldigheter och verkställighetsförfarandena avseende gäldenärens tillgångar. Vidare kontrollerar den tillfälliga förvaltaren att gäldenärens tillgångar är tillräckliga för att täcka de kostnader och utgifter som uppstår under konkursförfarandena. Den tillfälliga förvaltaren bedömer gäldenärens ekonomiska situation och solvens samt möjligheterna till att gäldenären ska kunna fortsätta med sin näringsverksamhet och möjligheterna till rekonstruktion, om gäldenären är en juridisk person. Vidare ser den tillfälliga förvaltaren bland annat till att gäldenärens tillgångar bevaras. Den tillfälliga förvaltaren måste i sitt arbete fastställa om konkursansökan ska godtas eller avslås.

2. Rekonstruktionsförfaranden

För att inleda rekonstruktionsförfaranden för en verksamhet ska företaget lämna in en ansökan om detta.

Domstolen kommer att inleda rekonstruktionsförfaranden om ansökan om rekonstruktion uppfyller kraven i civilprocesslagen och rekonstruktionslagen och om företaget har anfört motiverade skäl om

att företaget troligen kommer att bli insolvent i framtiden,

att företaget behöver rekonstrueras,

att företaget troligen kommer att förvaltas på ett hållbart sätt efter rekonstruktionen.

Rekonstruktionsförfaranden kommer inte att inledas

om konkursförfaranden har inletts gentemot företaget,

om ett domstolsbeslut om obligatorisk avveckling av företaget har utfärdats eller om likvidation sker i efterhand,

om mindre än två år har gått sedan rekonstruktionsförfarandena gentemot företaget avslutades.

Om ett företag begär rekonstruktion av en verksamhet kan domstolen också vägra att godta ansökan om företaget inte har anfört motiverade skäl om att företaget behöver rekonstrueras och att företaget troligen kommer att förvaltas på ett hållbart sätt efter rekonstruktionen.

Rekonstruktionsförfarandens effektivitet kan bedömas utifrån rekonstruktionsplanens antagande, vilket tar i genomsnitt ett halvår från det att ansökan om rekonstruktion inges.(2) Dessutom bör den tid läggas till som det tar att genomföra rekonstruktionsplanen och uppnå faktiska resultat, vilken är olika lång inom olika rekonstruktionsförfaranden.

Om domstolen har beslutat att inleda rekonstruktionsförfaranden och utfärdat ett rekonstruktionsbeslut, kommer rekonstruktionsrådgivaren att utan dröjsmål skicka ett rekonstruktionsmeddelande till borgenärerna där de informeras om att rekonstruktionsförfaranden kommer att inledas och om omfattningen av de fordringar som de har gentemot verksamheten enligt skuldförteckningen.

I rekonstruktionsförfaranden utgörs förhandsavgöranden av förfaranden som pågår från det att rekonstruktionsansökan inges till det att rekonstruktionsplanen godkänns eller rekonstruktionsförfarandena avslutas. Under denna period avbryter domstolen pågående verkställighetsförfaranden gentemot företagets tillgångar fram tills det att rekonstruktionsplanen antagits eller rekonstruktionsförfarandena avslutats, förutom vid verkställighetsförfaranden som genomförs för att tillgodose en fordran som har uppstått till följd av ett anställningsförhållande eller en fordran om betalning av underhåll. Beräkningen av dröjsmålsränta eller avtalsvite som ökar över tid på en fordran gentemot ett företag avbryts fram tills det att rekonstruktionsplanen antagits. Den domstol som handlägger ärendet får, utifrån en ansökan från ett företag och med rekonstruktionsrådgivarens godkännande, vilket bifogas ansökan, avbryta domstolsförfaranden som avser en finansiell fordran gentemot företaget fram tills det att rekonstruktionen godkänns eller rekonstruktionsförfarandena avbryts. Detta gäller dock inte om det rör sig om en fordran som ingetts till följd av ett anställningsförhållande eller en fordran om betalning av underhåll där ingen dom ännu har förkunnats. Om det rör sig om en konkursansökan från en borgenär kommer domstolen att skjuta upp varje beslut om inledande av konkursförfaranden fram tills det att rekonstruktionsplanen antagits eller rekonstruktionsförfarandena avslutats. Domstolen kommer att utse en rekonstruktionsrådgivare fram tills det att rekonstruktionsförfarandena avslutats.

3. Skuldsaneringsförfaranden

Skuldsaneringsförfaranden innebär att en gäldenär kan rekonstruera sina ekonomiska förpliktelser. En gäldenär anses ha solvensproblem om gäldenären är eller troligen kommer att bli oförmögen att fullgöra sina förpliktelser på förfallodagen.

För att inleda skuldsaneringsförfaranden ska en gäldenär lämna in en ansökan om detta till domstol, åtföljt av bland annat en skuldsaneringsplan som innehåller uppgift om de förpliktelser som ska rekonstrueras och hur skuldsaneringen ska gå till samt om tidsfristen för genomförandet av skuldsaneringsplanen. Innan en skuldsaneringsansökan inges till domstol måste gäldenären vidta nödvändiga åtgärder för rekonstruera skulden utanför domstol.

Domstolen kommer att godta en skuldsaneringsansökan om den uppfyller kraven i civilprocesslagen samt lagen om skuldsanering och borgenärsskydd. Ett avgörande om en ansökans tillåtlighet kommer att överlämnas till gäldenären och till samtliga borgenärer vars fordringar gäldenären vill rekonstruera.

Avgörandet kommer också att offentliggöras i *Ametlikud Teadaanded*.

Domstolen kommer inte att godta en skuldsaneringsansökan

om gäldenären har förklarats i konkurs,

om domstolen, tio år före det att ansökan ingavs, har tillgodosett en skuldsaneringsansökan från gäldenären eller en ansökan från gäldenären om skuldbefrielse i konkursförfaranden,
om gäldenären inte har solvensproblem eller om dessa uppenbarligen kan lösas utan skuldsanering, bland annat genom att sälja gäldenärens tillgångar för att betala skulderna i den mån som rimligen kan förväntas av gäldenären,
om ansökan eller bilagorna till denna inte uppfyller de rättsliga kraven.
Domstolen kan vägra att godta en skuldsaneringsansökan
om det är osannolikt att den skuldsaneringsplan som gäldenären föreslagit kommer att godtas eller fullföljas, bland annat med hänsyn till gäldenärens solvens tre år innan skuldsaneringsansökan ingavs och gäldenärens förmåga att ägna sig åt en verksamhet med rimlig lönsamhet under den period då skuldsaneringsplanen är gällande, med tanke på gäldenärens ålder, yrke och utbildning,
om gäldenären inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att sanera skulden utanför domstol innan skuldsaneringsansökan inges till domstol,
om gäldenären, med uppsåt eller av grov oaktsamhet, på ett påtagligt sätt har lämnat inkorrekt eller ofullständiga uppgifter om gäldenärens tillgångar, inkomst, borgenärer eller förpliktelser,
om gäldenären vägrar att svära ed beträffande riktigheten i de uppgifter som lämnas eller lämna ytterligare uppgifter på domstolens begäran,
om gäldenären har dömts för ett brott i samband med konkursförfaranden eller verkställighetsförfaranden, skattebrott eller ett särskilt företagsbrott och om uppgifterna om domen inte har raderats från brottsregistret,
om gäldenären, tre år före eller efter det att ansökan inges, med uppsåt eller av grov oaktsamhet, har lämnat inkorrekt eller ofullständiga uppgifter om sin ekonomiska situation för att erhålla stöd eller andra förmåner från staten, lokala myndigheter eller stiftelser eller för att undkomma skatt,
om gäldenären på ett påtagligt sätt och med uppsåt har fullbordat transaktioner som skadar borgenärerna.
Om domstolen vid sin prövning av gäldenärens ansökan beslutar att skuldsaneringsförfaranden ska inledas, kommer domstolen att översända avgörandet om ansökans tillåtlighet till gäldenären och till alla borgenärer vars fordringar gäldenären vill rekonstruera. Avgörandet kommer också att offentliggöras i *Ametlikud Teadaanded*.

I skuldsaneringsförfaranden pågår så kallade förhandsavgöranden mellan det att skuldsaneringsansökan inges och skuldsaneringsplanen godkänns. Om skuldsaneringsansökan godkänns avbryts beräkningen av dröjsmålsränta eller avtalsvite som ökar över tid på en fordran gentemot gäldenären fram tills det att skuldsaneringsplanen antagits eller förfarandena avslutats. Detta omfattar inte sådana fordringar som gäldenären inte vill rekonstruera. Om en ansökan godtas kan inte borgenären, genom att åberopa en överträdelse av en ekonomisk förpliktelse som skett innan skuldsaneringsansökan ingavs, avsluta ett avtal som har ingåtts med gäldenären och som orsakar de fordringar som gäldenären vill rekonstruera. Borgenären kan inte heller vägra fullgöra sina skyldigheter av dessa skäl. Överenskommelser som innebär att en borgenär får avsluta ett avtal när en skuldsaneringsansökan inges eller en skuldsaneringsplan godkänns är ogiltiga. När en ansökan godtas, kommer domstolen att avbryta verkställighetsförfaranden (eller verkställighet) för indrivning av pengar med hänsyn till gäldenärens tillgångar fram tills det att skuldsaneringsplanen godtas eller förfarandena avslutas. Domstolen får också avbryta domstolsförfaranden som avser en finansiell fordran gentemot gäldenären och där ingen dom hittills har förkunnats, annullera säkerhetsåtgärder, inklusive belägga ett bankkonto med kvarstad, och förbjuda borgenärer att utöva sina rättigheter till följd av den säkerhet som gäldenären ger, inklusive genom att sälja eller begära försäljning av säkerhetsobjektet.

[1] Undersökning om insolvensförfarandens effektivitet (den 19 mars 2013), utförd av AS Pricewaterhouse Coopers Advisors, på uppdrag av den estniska regeringen, Fund of Wise Decisions, partner: Justitieministeriet, s. 7.

[2] *ibid.*, s. 8.

3 Vilka tillgångar ingår i konkursboet? Hur behandlas de tillgångar som förvärfas av gäldenären efter att insolvensförfarandet har inletts?

När en konkursförklaring görs omvandlas gäldenärens tillgångar till konkursbo, och gäldenärens rättigheter att förvalta och avyttra konkursboet överförs till konkursförvaltaren.

Gäldenärens tillgångar omvandlas till konkursbo på grundval av ett domstolsbeslut och används för att tillgodose borgenärers fordringar och genomföra konkursförfaranden. Med konkursbo avses gäldenärens tillgångar då konkursförklaringen görs, liksom återkrävda eller återvunna tillgångar och tillgångar som gäldenären erhållit under konkursförfarandena. De av gäldenärens tillgångar som enligt lag inte kan omfattas av en betalningsfordran ingår inte i konkursboet.

Tillgångar som enligt lag inte kan omfattas av en betalningsfordran regleras genom lagen om verkställighetsförfaranden. Lagen innehåller en icke uttömmande förteckning över föremål som inte omfattas av utmätning. Det främsta syftet med denna förteckning är att garantera gäldenären ett socialt minimiskydd. Förbudet mot att sälja föremål som inte omfattas av utmätning följer också av att man måste skydda andra grundläggande rättigheter, däribland rätten att fritt få välja verksamhetsområde, yrke och position, rätten att bedriva näringsverksamhet, rätten till utbildning, religionsfrihet och skydd av privat- och familjeliv. Dessutom strider beslagtagande av vissa föremål mot allmän moral.

Enligt estnisk lagstiftning tillämpas även vissa restriktioner på utmätning av inkomst, och huvudsyftet är att säkerställa att gäldenären har ett existensminimum för sig själv och de personer som gäldenären försörjer enligt villkoren i de förfaranden som förs gentemot gäldenären. Det finns två typer av restriktioner: en som inte omfattas av utmätning och som gäldenären måste få ha kvar i användningssyfte och en som innehåller så kallade sociala förmåner. Den första restriktionstypen garanterar att gäldenären behåller ett existensminimum, och den andra inbegriper tillfälliga belopp som ska betalas för att skydda en viss rättighet och som inte måste användas för att täcka andra förpliktelser. I vissa fall kan dock även sociala förmåner delvis utmätas. Efter en konkursförklaring blir alla åtgärder som gäldenären vidtar med avseende på föremål som ingår i konkursboet ogiltiga. De tillgångar som den andra parten överlåter till följd av en åtgärd återlämnas till parten om tillgångarna stannar kvar i konkursboet. I annat fall ges kompensation om konkursboet har ökat till följd av överföringen. Om gäldenären har avyttrat framtida fordringar innan konkursen tillkännages, kommer avyttringen att bli ogiltig när konkursen tillkännages med avseende på de fordringar som har uppstått efter konkursförklaringen. En gäldenär som är en fysisk person får avyttra konkursboet med förvaltarens samtycke. All avyttring som sker utan förvaltarens samtycke är ogiltig.

Efter att konkurs tillkännages får endast förvaltaren godkänna fullgörandet av en förpliktelse som ingår i konkursboet och som tillhör gäldenären. Om förpliktelsen fullgjordes till förmån för gäldenären, ska den endast anses vara fullgjord om de tillgångar som överlåtits för att fullgöra förpliktelsen finns kvar i konkursboet eller om konkursboet har ökat till följd av överlåtelsen. Om förpliktelsen fullgjordes till förmån för gäldenären innan konkursmeddelandet offentliggjordes, ska den anses vara fullgjord om den person som fullgjorde förpliktelsen inte kände till och inte behövde känna till konkursförklaringen vid fullgörandet.

4 Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?

När konkurs tillkännages förlorar en gäldenär som är en fysisk person sin rätt att göra transaktioner avseende konkursboet, och en gäldenär som är en juridisk person förlorar sin rätt att göra alla slags transaktioner.

Gäldenären ska förse domstolen, förvaltaren och konkurskommittén med den information som de behöver i samband med konkursförfarandena, i synnerhet om gäldenärens tillgångar, inbegripet förpliktelser, samt gäldenärens företags- eller yrkesverksamhet. Gäldenären ska förse förvaltaren med en balansräkning och en förteckning över gäldenärens tillgångar, inklusive skulder, det datum då konkursen tillkännagavs.

Domstolen kan begära att gäldenären ska svära inför domstolen att de uppgifter som gäldenären lämnat till domstolen om sina tillgångar, skulder samt företags- eller yrkesverksamhet är korrekta såvitt gäldenären känner till.

Gäldenären måste bistå den tillfälliga förvaltaren och förvaltaren i deras arbete.

Gäldenären får inte lämna Estland utan domstolens tillåtelse efter att konkurs tillkännagetts och innan gäldenären har avlagt en ed.

Domstolen kan tvinga gäldenären att betala böter eller infinna sig eller kvarhålla gäldenären om han eller hon inte respekterar ett domstolsbeslut eller för att säkerställa att en lagstadgad förpliktelse fullgörs.

Gäldenären har rätt att ta del av förvaltarens och domstolens handlingar i konkursärendet. Förvaltaren kan, när så är motiverat, avslå gäldenärens begäran om att få ta del av en handling i förvaltarens ärende om detta skulle inverka negativt på konkursförfarandena.

Konkursförvaltare

En konkursförvaltare gör transaktioner avseende konkursboet och vidtar andra åtgärder. De rättigheter och skyldigheter som uppstår till följd av förvaltarens åtgärder tillhör gäldenären. En förvaltare deltar, i enlighet med sina förpliktelser, vid domstolen som en part i tvisten rörande konkursboet i gäldenärens ställe. När en konkursförklaring görs överförs gäldenärens rättigheter att förvalta och avyttra konkursboet till förvaltaren. I konkursförfaranden avseende en gäldenär som är en juridisk person, kan förvaltaren slutföra alla slags transaktioner och utföra samtliga rättshandlingar rörande konkursboet. Om den gäldenär som gått i konkurs är en fysisk person, får förvaltaren endast slutföra sådana transaktioner och utföra sådana rättshandlingar rörande konkursboet som är nödvändiga för att uppnå konkursförfarandenas syfte och utföra förvaltarens uppgifter.

En förvaltare försvarar alla borgenärs rättigheter och intressen och säkerställer att konkursförfarandena är lagliga, skyndsamma och ekonomiskt rimliga. Förvaltaren måste utföra sina skyldigheter med den omsorg som förväntas av en omsorgsfull och ärlig förvaltare samt ta hänsyn till alla borgenärs och gäldenärens intressen.

Förvaltaren fastställer borgenärens fordringar, förvaltar konkursboet och organiserar bildandet och försäljningen av detta samt tillgodoser borgenärens fordringar i konkursboet. Vidare fastställer förvaltaren orsakerna till och tidpunkten för gäldenärens insolvens. Vid behov ser förvaltaren till att gäldenärens näringsverksamhet kan fortsätta och genomför en avveckling av en gäldenär som är en juridisk person. Förvaltaren informerar borgenärerna och gäldenären i de fall som är föreskrivna i lag, rapporterar om sin verksamhet och ger information om konkursförfarandena till domstolen, tillsynsmyndigheten och konkurskommittén. Avslutningsvis utför förvaltaren andra lagstadgade uppgifter. Om gäldenärens insolvens orsakats av allvarligt förvaltningsfel ska förvaltaren väcka en skadeståndstalan mot den person som ansvarar för felet omedelbart efter att tillräckliga skäl finns för att väcka talan. Utöver de rättigheter som en förvaltare har enligt lag har förvaltaren även samma rättigheter som en tillfällig förvaltare.

5 Vilka villkor gäller för kvittning?

Kvittning är tillåtet i konkursförfaranden i Estland. Kvittning av fordringar i konkursförfaranden omfattas av följande krav:

- 1) De fordringar som ska kvittas måste vara ekonomiska förpliktelser eller andra förpliktelser av samma slag.
- 2) Borgenärens rätt att fullgöra sin förpliktelse måste föreligga, och gäldenärens förpliktelse måste ha förfallit.
- 3) Borgenären måste göra en viljeförklaring om kvittning till gäldenären innan det slutgiltiga utdelningsförslaget inges till domstol, och förklaringen får inte ha gjorts på ett villkorat sätt eller genom fastställande av en tidsfrist.
- 4) Borgenärens rätt att kvitta sin fordran mot gäldenärens fordran måste ha uppstått innan konkursen tillkännagavs.

Om gäldenärens fordran var betingad av ett villkor med uppskjutande verkan eller inte hade förfallit när konkursen tillkännagavs eller inte avser fullgörandet av förpliktelser av samma slag, kan fordran endast kvittas när villkoret med uppskjutande verkan föreligger, när gäldenärens fordran har förfallit eller när förpliktelserna har blivit till förpliktelser av samma slag. Kvittning tillåts inte om villkoret med uppskjutande verkan med avseende på gäldenärens fordran föreligger eller om fordran förfaller innan borgenären kan kvitta sin fordran.

Om en borgenärs fordran har förfallit kan borgenären fortfarande kvitta fordran om rätten till kvittning uppstod innan fordran förföll. En borgenär får också kvitta en fordran till följd av att gäldenären inte har fullföljt sina avtalsåtaganden eftersom förvaltaren medgav undantag från gäldenärens förpliktelse efter att konkursen tillkännagavs. Om föremålet för en avtalsförpliktelse är delbart och borgenären delvis har fullgjort sin förpliktelse när konkursen tillkännages, kan borgenären kvitta gäldenärens ekonomiska förpliktelse motsvarande den del av borgenärens förpliktelse som har fullgjorts. Om gäldenären är en hyresvärd för privatbostäder eller kommersiella fastigheter och om den privata eller kommersiella hyrestagaren har betalat hyra till gäldenären för fast egendom eller fastigheter i förskott innan konkursen tillkännages, utgör detta en fordran om obehörig vinst gentemot gäldenären som den privata eller kommersiella hyrestagaren kan kvitta mot gäldenärens fordran gentemot den privata eller kommersiella hyrestagaren. Den privata eller kommersiella hyrestagaren kan också kvitta en skadeståndstalan till följd av en förtida uppsägning eller ett frånträdande av avtalet.

En fordran som erhålls genom överlåtelse kan endast kvittas i konkursförfaranden om fordran gjordes och om gäldenären informerades om detta skriftligen senast tre månader innan konkursen tillkännagavs. En fordran gentemot gäldenären som erhålls genom överlåtelse kan inte kvittas om fordran gjordes tre år före det att en tillfällig förvaltare utsågs, om gäldenären var insolvent vid den tidpunkten och om den person som erhöll fordran kände till eller borde ha känt till insolvensen när fordran gjordes.

Fordringar som inte kan kvittas är bland annat fordringar om underhåll, fordringar om ersättning för personskada eller dödsfall och fordringar till följd av olagligt och avsiktligt orsakande av skada som den andra parten har gentemot den part som begär kvittning, fordringar från den andra parten där inga ersättningsanspråk kan göras enligt lag, en utmätt fordran gentemot partens fordran gentemot den andra parten om den part som begär kvittning erhöll fordran efter utmätningen eller om fordran förföll efter utmätningen och efter den utmäta fordran och en fordran som den andra parten kan invända mot eller den andra partens fordran som inte kan kvittas av andra lagstadgade skäl.

Kvittning regleras inte separat om det rör sig om rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden, och därför tillämpas det allmänna förfarandet enligt obligationsrättslagen.

6 Hur påverkar insolvensförfarandet gäldenärens gällande avtal?

Konkursförfaranden

En förvaltare har rätt att fullgöra en utestående förpliktelse till följd av ett avtal som gäldenären har ingått och kräva att den andra parten ska fullgöra sina förpliktelser eller göra undantag från gäldenärens förpliktelse enligt avtalet, om inte annat föreskrivs i lag. En förvaltare får inte göra undantag från gäldenärens avtalsförpliktelse om säkerhet för förpliktelsen har ställts i ett förhandsmeddelande i fastighetsregistret. Om förvaltaren fortsätter att fullgöra gäldenärens förpliktelse eller informerar om sin avsikt att fullgöra förpliktelsen, ska den andra parten i avtalet fortsätta att fullgöra sina förpliktelser. I detta fall försvarar förvaltaren rätten att vägra fullgöra gäldenärens förpliktelse. Om förvaltaren begär att den andra parten i avtalet ska fullfölja sina avtalsenliga åtaganden, kan den andra parten begära att förvaltaren ska ställa säkerhet för fullgörandet av gäldenärens förpliktelse. Den andra parten kan vägra att fullgöra förpliktelsen, frånträda avtalet eller upphäva avtalet fram tills det att förvaltaren har ställt säkerhet för fullgörandet av gäldenärens förpliktelse. Med konsoliderad förpliktelse avses den andra partens fordran gentemot gäldenären vilken har uppstått till följd av en förpliktelse som fullgjorts efter det att

förvaltaren har begärt att förpliktelsen ska fullgöras av den andra parten. Om förvaltaren gjorde undantag från gäldenärens förpliktelse efter det att konkursen tillkännagavs får den andra parten i avtalet anmäla en fordran till följd av bristande fullgörande av avtal i egenskap av borgenär i konkursförfarandena. Om föremålet för en avtalsförpliktelse är delbart och den andra parten delvis har fullgjort förpliktelsen när konkursen tillkännages, kan den andra parten kräva att gäldenärens ekonomiska förpliktelse ska fullgöras i den utsträckning som motsvarar delen av den andra partens förpliktelse som har fullgjorts enbart i egenskap av borgenär i konkursförfarandena.

I lagen föreskrivs även specialfall för vissa avtalstyper:

- 1) Om en gäldenär har sålt lös egendom med ägandeförbehåll innan konkursen tillkännages och har överlåtit ägandet av den lösa egendomen till köparen, har köparen rätt att kräva att försäljningsavtalet ska fullföljas. I detta fall får förvaltaren inte göra undantag från gäldenärens förpliktelser enligt försäljningsavtalet.
- 2) Om en hyresvärd för privatbostäder eller kommersiella fastigheter går i konkurs innebär inte detta att det privata eller kommersiella hyresavtalet får upphävas, om inte annat föreskrivs i lag. Om det i det privata eller kommersiella hyresavtalet föreskrivs att konkurs utgör en grund för upphävande av avtalet, får förvaltaren upphäva avtalet med en uppsägningstid på en månad, eller mindre om detta anges i avtalet. Om en hyresvärd för privatbostäder går i konkurs innebär inte detta att det privata hyresavtalet för bostaden får upphävas. Om hyra för den fasta egendomen eller fastigheten har betalats till gäldenären i förskott innan konkursen tillkännages, får den privata eller kommersiella hyrestagaren kvitta en fordran om obehörig vinst mot gäldenärens fordran gentemot den privata eller kommersiella hyrestagaren.
- 3) Om en privat eller kommersiell hyrestagare går i konkurs, får hyresvärden för privatbostäder eller kommersiella fastigheter endast upphäva det privata eller kommersiella hyresavtalet enligt det allmänna förfarandet. Det privata eller kommersiella hyresavtalet får inte annulleras på grund av försenad hyresbetalning om förseningen rör betalning av hyra som förföll innan konkursansökan ingavs. En förvaltare har rätt att upphäva det privata eller kommersiella hyresavtal som gäldenären ingått med en uppsägningstid på en månad, eller mindre om detta anges i avtalet. Om fast egendom eller fastigheter inte har överlåtits till gäldenären vid den tidpunkt då konkurs tillkännages, får både förvaltaren och den andra parten frånträda avtalet. Om avtalet frånträds eller annulleras får den andra parten begära ersättning för förlust till följd av förtida uppsägning av avtalet i egenskap av borgenär i konkursförfarandena eller genom kvittning.
- 4) Förfarandet för privata och kommersiella hyresavtal gäller även för leasingavtal som gäldenären ingått.

En förvaltare har rätt att besluta om avtalet ska fortsätta eller upphävas. Om den andra parten föreslår att förvaltaren ska utnyttja denna valmöjlighet måste dock förvaltaren utan dröjsmål, men högst inom sju dagar, meddela om man kommer att fullgöra eller avstå från gäldenärens förpliktelse. Domstolen kan också förlänga denna period på förvaltarens begäran. Om förvaltaren inte i tid meddelar om de kommer att fullgöra eller avstå från förpliktelsen, har förvaltaren inte rätt att kräva att den andra parten ska fullfölja åtagandena i avtalet innan förvaltaren har fullgjort gäldenärens förpliktelse.

Vissa avtal som gäldenären har ingått kan också återvinnas. Domstolen upphäver exempelvis avtal som har ingåtts från det att en tillfällig förvaltare utsetts till det att konkurs tillkännages. Utöver det tidsmässiga villkoret finns en annan förutsättning för att återvinning ska kunna ske, nämligen att avtalet har skadat borgenärernas intressen. Om borgenärernas intressen inte har skadats och konkursboet inte ökar till följd av återvinningen finns det ingen anledning att genomföra återvinningen.

En gäldenär som har gått i konkurs eller gäldenärens förvaltare har inte rätt att göra ändringar i avtal. Avtal kan dock ändras om en ackordsuppgörelse görs efter konkursförklaringen. I detta fall kan man minska skulderna eller utöka betalningsfristen utifrån ett avtal mellan gäldenären och borgenärerna. Samma resultat kan också uppnås genom rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden. Konkurslagen, lagen om företagsrekonstruktion och skuldsaneringslagen omfattar inte överlåtelse av fordringar eller övertagande av förpliktelser i sig, och därför tillämpas det allmänna förfarandet i obligationsrättslagen.

Rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden

Avtal får rekonstrueras i rekonstruktionsförfaranden. Överenskommelser som innebär att en borgenär får avsluta ett avtal när rekonstruktionsförfaranden inleds eller en skuldsaneringsplan godkänns är ogiltiga. En fordran som uppstår inom ramen för ett anställningsavtal eller från en transaktion med derivat får inte rekonstrueras i en rekonstruktionsplan.

Om en skuldsaneringsansökan godtas kan inte borgenären, genom att åberopa en överträdelse av en ekonomisk förpliktelse som skett innan skuldsaneringsansökan ingavs, avsluta ett avtal som har ingåtts med gäldenären och som orsakar de fordringar som gäldenären vill rekonstruera. Borgenären kan inte heller vägra fullgöra förpliktelserna av dessa skäl. Överenskommelser som innebär att en borgenär får avsluta ett avtal när en skuldsaneringsansökan inges eller en skuldsaneringsplan godkänns är ogiltiga. Förpliktelser som uppstår till följd av tillsvidarekontrakt och som uppstår eller förfaller efter att en skuldsaneringsansökan inges kan rekonstrueras i skuldsaneringsförfaranden. I en rekonstruktionsplan kan det föreskrivas att ett kreditavtal eller ett annat tillsvidarekontrakt som gäldenären har ingått innan en skuldsaneringsansökan inges och som medför ekonomiska förpliktelser för gäldenären vilka förfaller efter att skuldsaneringsansökan inges ska upphävas när rekonstruktionsplanen godkänns. Upphävandet av ett avtal får samma konsekvenser som en extraordinär annullering av ett avtal till följd av omständigheter som orsakas av gäldenären. Gäldenärens förpliktelser till följd av ett avtals upphävande kan rekonstrueras på förhand i en rekonstruktionsplan. Om förpliktelser till följd av ett leasingavtal ska rekonstrueras, får den hyresvärd som är borgenär i undantagsfall annullera avtalet inom en vecka från det att rekonstruktionsplanen antagits.

7 Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer (med undantag för pågående rättegångar)?

Efter att konkurs tillkännages kan borgenärerna i konkursförfarandet endast inge sina fordringar gentemot gäldenären i konkursförfarandet. Förvaltaren måste informeras om alla de fordringar som de har gentemot gäldenären och som uppstod innan konkursen tillkännages, oavsett på vilka grunder eller vilket datum som fordringarna ska tillgodoses. Verkställighetsförfaranden som inleds gentemot en gäldenär avslutas om konkurs tillkännages, och borgenären måste då lämna in en fordran till konkursförvaltaren.

I rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden kan nya förfaranden inte enbart inledas under rekonstruktions- respektive skuldsaneringsplanens giltighetstid av de borgenärer vars fordringar berörs av planen i fråga. Vid rekonstruktion upphävs verkställighetsförfarandena, förutom om verkställighetsförfarandena genomförs för att tillgodose en fordran som har uppstått till följd av ett anställningsförhållande eller en fordran om betalning av underhåll. I skuldsaneringsförfaranden kan domstolen upphäva verkställighetsförfaranden som en provisorisk rättslig skyddsåtgärd även innan en ansökan prövas eller inges. När en ansökan godtas upphäver domstolen verkställighetsförfarandet (eller verkställigheten) för indrivning av pengar med hänsyn till gäldenärens tillgångar fram tills det att skuldsaneringsplanen godtas eller förfarandena avslutas.

8 Hur påverkar insolvensförfarandet pågående förfaranden som redan har inletts av enskilda borgenärer?

Konkursförfaranden

I tvister som rör konkursboet eller tillgångar som kan ingå i konkursboet överförs rätten att vara part i domstolsförfarandet från gäldenären till förvaltaren. Om en talan eller annan ansökan som avser konkursboet och som gäldenären inger gentemot en annan person prövas i domstolsförfaranden som inleddes innan konkursen tillkännages eller om gäldenären deltar i domstolsförfaranden som tredje part, får förvaltaren träda in i förfarandena i gäldenärens ställe. Om förvaltaren känner till förfarandena men inte träder in i dessa, får gäldenären fortsätta som kärke, sökande eller tredje part.

Om det finns en egendomsfordran gentemot en gäldenär i domstolsförfaranden som inleddes innan konkursen tillkännages men om inget avgörande om fordran ännu har fattats, kommer domstolen inte att pröva fordran i förfarandena gällande talan. Domstolen kommer att återuppta förfarandena på ansökan

av den kändare om en högre domstol har annullerat konkursbeslutet och om ett beslut om att avslå konkursansökan har trätt i kraft eller om konkursförfarandena har avslutats genom inställande av rättegång efter att konkurs tillkännagetts.

Om en fordran om att ett föremål ska uteslutas från konkursboet har anmälts gentemot gäldenären i domstolsförfaranden som inleddes innan konkursen tillkännagavs, kommer domstolen att pröva fordran. I detta fall kommer konkursförvaltaren att träda in i gäldenärens ställe i konkursförfarandena. Förvaltaren innehar gäldenärens rättigheter och skyldigheter i egenskap av svarande. Om förvaltaren inte träder in i förfarandena kan förfarandena fortsätta på kändarens begäran.

Om det finns en egendomsfordran gentemot en gäldenär i domstolsförfaranden där beslutet avseende fordran överklagas, kan förvaltaren inte ett överklagande på gäldenärens vägnar efter att konkurs tillkännagetts. Gäldenären får inte överklagandet med förvaltarens samtycke.

Om ett administrativt instrument mot en gäldenär har bestridits i domstol avbryts tidsfristen för att bestrida det administrativa instrumentet.

Rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden

När en rekonstruktionsansökan ingetts får den domstol som handlägger ärendet, på grundval av en ansökan från ett företag och med rekonstruktionsrådgivarens godkännande, vilket bifogas ansökan, avbryta domstolsförfaranden som avser en finansiell fordran gentemot företaget fram tills det att rekonstruktionsplanen antagits eller rekonstruktionsförfarandena avslutats. Detta gäller dock inte om en fordran lämnas in på grundval av ett anställningsförhållande eller en fordran om betalning av underhåll där inget avgörande ännu har gjorts. När en skuldsaneringsansökan godtas kommer domstolen att avbryta domstolsförfaranden som avser en ekonomisk fordran gentemot gäldenären där inget avgörande ännu har gjorts fram tills det att rekonstruktionsplanen godkänts eller förfarandena avslutats.

9 Hur brukar borgenärerna delta i insolvensförfarandet?

Borgenärens deltagande i konkursförfaranden

En borgenär företräder sin fordran i konkursförfarandet. Borgenärer måste informera förvaltaren om alla de fordringar som de har gentemot gäldenären och som uppstod innan konkursen tillkännagavs, oavsett på vilka grunder eller vilket datum som fordringarna ska tillgodoses. Förvaltaren måste informeras senast två månader efter den dag då konkursmeddelandet offentliggörs i *Ametlikud Teadaanded*. Förvaltaren ska informeras om en fordran genom en skriftlig ansökan (fordringsbevis). Borgenärer måste försvara sina fordringar vid ett borgenärssammanträde (sammanträde för att försvara sina anspråk). Säkerhetsrätter försvaras samtidigt med de fordringar som säkerhetsrätterna avser. En fordran, fordrans prioritet och säkerhetsrätten avseende fordran anses ha godtagits om vare sig förvaltaren eller någon av borgenärerna invänder mot detta vid sammanträdet. En fordran eller en fordrans prioritet som godtas vid ett sammanträde kan inte överklagas i ett senare skede.

Varje borgenär framhåller och försvarar sin fordran, men de deltar också i konkursförfarandena genom borgenärssammanträdet. Vid ett borgenärssammanträde kan borgenärerna godkänna förvaltaren och utse konkurskommittén, besluta om huruvida gäldenärens verksamhet ska fortgå eller avvecklas, besluta om att gäldenären ska avvecklas om gäldenären är en juridisk person, ingå en ackordsuppgörelse, i den mån som lagen medger fatta beslut i frågor som rör försäljning av konkursboet, försvara fordringar, lösa klagomål som ingetts gentemot förvaltarens verksamhet, besluta om ersättning till medlemmarna i konkurskommittén och lösa andra frågor som enligt lag omfattas av borgenärssammanträdets behörighet. Om man vid ett borgenärssammanträde beslutar att utse en konkurskommitté är det den senares skyldighet att bland annat skydda intressena hos samtliga borgenärer i konkursförfarandena.

Borgenärens deltagande i rekonstruktionsförfaranden

Rekonstruktionsrådgivaren ger borgenärerna omedelbar information om att rekonstruktionsförfaranden inleddes och om omfattningen av de fordringar som de har gentemot företaget enligt skuldförteckningen. Rådgivaren överlämnar i detta avseende ett rekonstruktionsmeddelande till borgenärerna. Om en borgenär som vill ha sin fordran rekonstruerad enligt en rekonstruktionsplan bestrider informationen i rekonstruktionsmeddelandet ska borgenären, inom den tidsfrist som anges i rekonstruktionsmeddelandet, inge en skriftlig ansökan till rekonstruktionsrådgivaren om att man inte godkänner fordran i rekonstruktionsmeddelandet och lämna bevis som styrker dessa omständigheter. Om ingen ansökan inges i tid anses borgenären ha godtagit fordrans omfattning. Om rekonstruktionsrådgivaren inte godtar ett påstående som görs i borgenärens ansökan, ska borgenären omgående inge ansökan samt tillhörande bevisning till domstolen och motivera varför man inte godtar informationen i ansökan. Rekonstruktionsrådgivaren kommer sedan att styrka påståendena. Utifrån de påståenden och den bevisning som inlämnats kommer domstolen att fastställa omfattningen av borgenärens huvudkrav och säkerhetsfordran samt säkerhetens förefintlighet och syfte.

Borgenärens deltagande i skuldsaneringsförfaranden

Skuldsaneringsförfaranden avser borgenärer vars fordringar gentemot gäldenären har förfallit när en skuldsaneringsplan inges. Domstolen fattar beslut om att godta en skuldsaneringsansökan och kan, i nödvändiga fall, också höra borgenären och begära fler uppgifter eller handlingar. Avgörandet om en ansökans tillfällighet kommer att överlämnas till gäldenären och till samtliga borgenärer vars fordringar gäldenären vill rekonstruera. Om en ansökan godtas kan inte borgenären, genom att åberopa en överträdelse av en ekonomisk förpliktelse som skett innan skuldsaneringsansökan ingavs, avsluta ett avtal som har ingåtts med gäldenären och som orsakar de fordringar som gäldenären vill rekonstruera. Borgenären kan inte heller vägra fullgöra sina förpliktelser av dessa skäl. När domstolen utfärdar en skuldsaneringsplan till borgenären ger domstolen borgenären en tidsfrist om minst två men högst fyra veckor efter mottagandet av skuldsaneringsplanen för att yttra sig till domstolen eller rådgivaren. Borgenären ska avge ett yttrande om huruvida borgenären instämmer i gäldenärens uppgifter om fordran och säkerheten, gäldenärens beräkning av skulden och rekonstruktionen av skulden enligt gäldenärens krav. Om borgenären inte godtar gäldenärens föreslagna rekonstruktion av skulden måste borgenären ange om man skulle godta att skulden rekonstrueras på annat sätt. Om den borgenär som vill ha sin fordran rekonstruerad inte instämmer i de uppgifter som gäldenären lämnar i skuldförteckningen, ska borgenären informera domstolen eller, om domstolen så beslutat, rådgivaren inom den tidsfrist som domstolen fastställt om skälen till att man inte godtar fordran och lämna bevis som styrker dessa omständigheter. Om ansökan inte inges i tid anses borgenären ha godtagit fordrans omfattning. Om gäldenären eller rådgivaren inte godtar ett påstående som görs i borgenärens ansökan, ska borgenären omgående inge ansökan med tillhörande bevisning till domstolen och motivera varför man inte godtar informationen i ansökan. Utifrån de påståenden och den bevisning som inlämnats kommer domstolen att fastställa omfattningen av borgenärens huvudkrav och säkerhetsfordran samt säkerhetens förefintlighet.

10 I vilken mån kan konkursförvaltaren använda eller avyttra de tillgångar som ingår i konkursboet?

Gäldenärens tillgångar omvandlas till konkursbo på grundval av ett domstolsbeslut och används för att tillgodose borgenärers fordringar och genomföra konkursförfaranden. Med konkursbo avses gäldenärens tillgångar då konkursförklaringen görs, liksom återkrävda eller återvunna tillgångar och tillgångar som gäldenären erhållit under konkursförfarandena. De av gäldenärens tillgångar som enligt lag inte kan omfattas av en betalningsfordran ingår inte i konkursboet.

När en konkursförklaring görs överförs gäldenärens rättigheter att förvalta och avyttra konkursboet till förvaltaren. Efter en konkursförklaring blir alla åtgärder som gäldenären vidtar med avseende på föremål som ingår i konkursboet ogiltiga. Innan konkurs tillkännages kan domstolen förbjuda en gäldenär att avyttra tillgångar eller en del av dessa utan den tillfälliga förvaltarens godkännande.

Förvaltaren kan ta gäldenärens tillgångar i besittning och inleda förvaltningen av konkursboet direkt efter att ett konkursbeslut fattats. Förvaltaren måste återkräva de gäldenärstillgångar som en tredje part tagit i besittning för konkursboet, om inte annat anges i lag. Förvaltningen av ett konkursbo inbegriper

åtgärder med konkursboet som är nödvändiga för att bevara detta och genomföra konkursförfarandena, samt förvaltning av gäldenärens verksamhet om gäldenären är en juridisk person eller organisering av gäldenärens näringsverksamhet om gäldenären är egenföretagare. I konkursförfaranden mot en gäldenär som är en juridisk person har förvaltaren sådana rättigheter och skyldigheter som innehas av styrelsen eller det organ som ersätter styrelsen vid den juridiska personen och som är förenliga med konkursförfarandenas syfte. Förvaltaren har samma ansvar som en styrelsemedlem.

En förvaltare kan endast göra kontanta transaktioner med konkursboet med domstolens tillåtelse. Förvaltaren ska inte göra några kontanta betalningar till borgenärer utifrån utdelningsförhållandet. Förvaltaren kan endast göra transaktioner som är av särskild relevans för konkursförfarandena med konkurskommitténs godkännande. Transaktioner som är av särskild relevans är framför allt lån och, om det rör sig om ett företag som ingår i konkursboet, alla transaktioner som inte omfattas av företagets ordinarie näringsverksamhet. Förvaltaren får inte göra några transaktioner med sig själv eller med närstående personer med avseende på eller till fördel för konkursboet eller göra några andra transaktioner av liknande slag eller som medför intressekonflikt. Förvaltaren får inte heller begära ersättning för de utgifter som förvaltaren ådragit sig i samband med sådana transaktioner.

En förvaltare får påbörja försäljning av konkursboet efter det första borgenärssammanträdet, om inte annat överenskommit mellan borgenärerna vid sammanträdet. Om gäldenären har överklagat konkursbeslutet, får gäldenärens tillgångar inte säljas utan gäldenärens godkännande innan överklagandet till distriktsdomstolen har prövats. Dessa restriktioner omfattar inte försäljning av tillgångar som är mycket ömtåliga, som snabbt förlorar i värde eller som är mycket dyra att lagra eller bevara. Om gäldenärens verksamhet fortlöper får tillgångarna inte säljas om detta hindrar företagets fortsatta verksamhet. Om ett förslag om ackordsuppgörelse inges får tillgångarna inte säljas innan ackordsuppgörelsen görs, om inte borgenärssammanträdet beslutar att tillgångarna får säljas, trots förslaget om ackordsuppgörelse. Konkursboet säljs genom auktion enligt det förfarande som anges i lagen om verkställighetsförfaranden.

11 Vilka fordringar ska anmälas gentemot konkursboet och hur behandlas fordringar som uppkommer efter det att insolvensförfarandet har inletts?

Fordringar som ska anmälas gentemot gäldenärens konkursbo

Alla fordringar som uppstod gentemot gäldenären innan konkursen tillkännagavs ska anmälas gentemot gäldenärens konkursbo, oavsett på vilka grunder eller vilket datum som fordringarna ska tillgodoses. När konkurs tillkännages anses samtliga borgenärsfordringar gentemot gäldenären ha förfallit, om inte annat föreskrivs i lag. Om en borgenär har ingett en motsvarande fordran till domstol men inget rättsligt beslut ännu har fattats, kommer domstolen att avbryta förfarandena gällande åtgärden, och borgenären måste då anmäla fordran till konkursförvaltaren. Om en borgenär har ingett en fordran till domstol och domstolen har utfärdat ett beslut som har trätt i kraft, måste borgenären också anmäla sin fordran till konkursförvaltaren. Fordran anses dock då ha försvarats. Om gäldenären skulle ha kunnat bestrida det rättsliga beslutet, får konkursförvaltaren göra detta.

Hantering av fordringar som uppstår efter att konkursförfaranden inletts

Efter att konkursförklaring tillkännagivits kan borgenärerna i konkursförfarandet endast anmäla sina fordringar gentemot gäldenären enligt det förfarande som anges i konkurslagen. Fordringar kan endast anmälas till konkursförvaltaren, och endast sådana fordringar kan anmälas som uppstod innan konkursen tillkännagavs. Fordringar som uppstår efter att konkurs tillkännagivits kan inte anmälas innan konkursförfarandena har avslutats. Hänsyn måste tas till det faktum att konkursförfaranden som avser juridiska personer oftast leder till att den juridiska personen likvideras och att det följaktligen inte finns någon person gentemot vilken fordringar kan anmälas när konkursförfarandena avslutats. Man måste därför vara uppmärksam och ha denna risk i åtanke när man gör transaktioner med en juridisk person som gått i konkurs. Fordringar gentemot en fysisk person vilka uppstår under konkursförfaranden kan anmälas efter det att konkursförfarandena avslutats enligt det allmänna förfarandet. Förpliktelser att ge ersättning för skada som orsakats under konkursförfarandena till följd av ett rättsstridigt handlande av en gäldenär som är en fysisk person utgör konsoliderade förpliktelser. Gäldenären kan därför tvingas fullgöra dessa under konkursförfarandet enligt det allmänna förfarandet. Verkställighetsförfaranden kan också genomföras med avseende på konkursboet för de förpliktelser som ska fullgöras.

Det kan också uppstå en situation med avyttring från gäldenärens sida efter att konkurs tillkännagivits med avseende på ett föremål som tillhör konkursboet. En sådan avyttring är ogiltig eftersom rätten att förvalta och avyttra tillgångarna överfördes till konkursförvaltaren när konkursen tillkännagavs. Om avyttring ändå görs från gäldenärens sida återlämnas de tillgångar till parten som den andra parten överlätit till följd av avyttringen om tillgångarna har stannat kvar i konkursboet. I annat fall ges kompensation om konkursboet har ökat till följd av överföringen. Om gäldenären avyttrade föremålet samma dag som konkursen tillkännagavs, presumeras det att avyttringen ägde rum efter det att konkursen tillkännagavs. Om gäldenären har avyttrat framtida fordringar innan konkursen tillkännages, kommer avyttringen att bli ogiltig om konkursen tillkännages med avseende på de fordringar som uppstår i efterhand. En gäldenär som är en fysisk person får avyttra konkursboet med förvaltarens samtycke. All avyttring som sker utan förvaltarens samtycke är ogiltig.

Hantering av fordringar som uppstår efter att rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden inletts

Under en rekonstruktionsplans giltighetstid får inget yrkande göras utifrån en fordran som omfattas av rekonstruktionsplanen. Yrkanden kan inges med avseende på andra fordringar. Under en skuldsaneringsplans giltighetstid får inga yrkanden eller ansökningar i mål efter ansökan göras utifrån en fordran som omfattas av skuldsaneringsplanen. Yrkanden kan inges med avseende på andra fordringar. Om en skuldsaneringsplan godkänns begränsas inte detta borgenärens rätt att i domstolsförfaranden bestrida de fordringar som inte godtagits i skuldsaneringsplanen. En borgenär får också i domstolsförfaranden bestrida fordrans omfattning sett till den del som inte godtas.

När gäldenären inger en rekonstruktions- eller skuldsaneringsansökan avbryts preskriptionstiden för fordringar gentemot gäldenären. När en rekonstruktionsansökan ingetts får den domstol som handlägger ärendet, på grundval av en ansökan från ett företag och med rekonstruktionsrådgivarens godkännande, vilket bifogas ansökan, avbryta domstolsförfaranden som avser en finansiell fordran gentemot företaget fram tills det att rekonstruktionsplanen antagits eller rekonstruktionsförfarandena avslutats. Detta gäller dock inte om en fordran lämnas in på grundval av ett anställningsförhållande eller en fordran om betalning av underhåll där inget avgörande ännu har gjorts. När en skuldsaneringsansökan godtas kommer domstolen att avbryta domstolsförfaranden som avser en ekonomisk fordran gentemot gäldenären där inget avgörande ännu har gjorts fram tills det att rekonstruktionsplanen godkänts eller förfarandena avslutats.

En rekonstruktionsplan innebär inte att en person som är solidariskt ansvarig för att fullgöra ett företags förpliktelse inte måste fullgöra denna persons förpliktelse. Antagandet av en skuldsaneringsplan innebär inte att en person som är solidariskt ansvarig för att fullgöra gäldenärens förpliktelse inte måste fullgöra denna persons förpliktelse.

12 Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas?

Bestämmelser om anmälan, kontroll och tillåtlighet av fordringar i konkursförfaranden

Borgenärer måste informera förvaltaren om alla de fordringar som de har gentemot gäldenären och som uppstod innan konkursen tillkännagavs, oavsett på vilka grunder eller vilket datum som fordringarna ska tillgodoses. Förvaltaren måste informeras senast två månader efter den dag då konkursmeddelandet offentliggörs i *Ametlikud Teadaanded*. När konkurs tillkännages anses samtliga borgenärsfordringar gentemot gäldenären ha förfallit. Förvaltaren ska informeras om en fordran genom en skriftlig ansökan (fordringsbevis). I fordringsbeviset anges fordrans innehåll, grund och omfattning och huruvida säkerhet för fordran ställts genom pant. Handlingar som styrker de omständigheter som åberopas i fordringsbeviset bifogas. Förvaltaren ska kontrollera att de ingivna fordringarna är motiverade och att säkerhetsrätterna för fordringarna finns. Borgenärerna och gäldenären får inge skriftliga invändningar mot fordringarna eller säkerhetsrätterna för fordringarna till förvaltaren före sammanträdet för att försvara sina anspråk.

Fordringar ska försvaras vid ett borgenärssammanträde (sammanträde för att försvara sina anspråk). Säkerhetsrätter försvaras samtidigt med de fordringar som säkerhetsrätterna avser. Vid ett sådant sammanträde prövas fordringarna i den ordning som de anmäldes i. En fordran, fordrans prioritet och säkerhetsrätten avseende fordran anses ha godtagits om vare sig förvaltaren eller någon av borgenärerna invänder mot detta vid sammanträdet för att försvara sina anspråk eller om den förvaltare eller borgenär som bestridit en fordran avstår från sina anspråk vid nämnda sammanträde. Förvaltaren måste protestera mot en talan eller en säkerhetsrätt vid sammanträdet för att försvara sina anspråk om det finns skäl till detta. Vid ett sammanträde för att försvara sina anspråk ska fordringar som tillgodosetts genom ett domstolsbeslut eller en skiljedom som har trätt i kraft, säkerhetsrätter som godtagits genom ett domstolsbeslut eller en skiljedom som har trätt i kraft och säkerhetsrätter som förts in i fastighetsregistret, sjöfartsregistret, det kommersiella pantregistret eller det estniska centralregistret över värdepapper anses ha godkänts utan svaromål. En förteckning upprättas över godkända fordringar.

Det ska framgå av protokollet från sammanträdet för att försvara sina anspråk om varje enskild fordran eller den säkerhetsrätt som säkrar fordran godkändes och vem som protesterat mot fordran, dess prioritet eller den säkerhetsrätt som säkrar fordran. Av protokollet ska det också framgå vem som avstått från sina anmälda anspråk. Om en borgenärsfordran inte har godkänts och om borgenären inte väckte talan för att fordran skulle godkännas eller om domstolen avvisade talan, kommer borgenärens protester mot en annan borgenärs fordringar inte att beaktas. Om inga andra protester har ingetts mot en annan borgenärs fordran anses fordran ha godkänts. En fordran eller en fordrans prioritet som godkänts vid ett sammanträde för att försvara sina anspråk kan inte överklagas i ett senare skede.

Bestämmelser om anmälan, kontroll och tillåtlighet av fordringar i rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden

I rekonstruktionsförfaranden ska gäldenären inge en skuldförteckning där alla fordringar samt motsvarande borgenärer anges. Fordringar anmäls därmed inte av borgenärerna själva. En borgenär som vill ha sin fordran rekonstruerad enligt en rekonstruktionsplan och som bestrider fordrans omfattning i rekonstruktionsförfarandena får inge en skriftlig ansökan till rekonstruktionsrådgivaren där man anger varför man bestrider fordran i rekonstruktionsmeddelandet och lämna bevis som styrker dessa omständigheter. Om ingen ansökan inges i tid anses borgenären ha godtagit fordrans omfattning. Gäldenären får bestrida borgenärens argument men måste bestyrka sin ställning. Utifrån de påståenden och den bevisning som inlämnats kommer domstolen att fastställa omfattningen av borgenärens huvudkrav och säkerhetsfordran samt säkerhetens förefintlighet och syfte.

I skuldsaneringsförfaranden ska gäldenären inge en skuldsaneringsplan som anger vilka förpliktelser som ska rekonstrueras och gäldenärens krav om hur detta ska ske. Liksom vid rekonstruktionsförfaranden anmäls fordringar inte av borgenärerna själva. Om en borgenär som vill ha sin fordran rekonstruerad inte instämmer i de uppgifter som gäldenären lämnat i skuldförteckningen, ska borgenären informera domstolen eller, om domstolen så beslutat, rådgivaren inom den tidsfrist som domstolen fastställt om skälen till att man inte godtar fordran och lämna bevis som styrker dessa omständigheter. Om ansökan inte inges i tid anses borgenären ha godtagit fordrans omfattning. Om gäldenären eller rådgivaren inte godtar ett påstående som görs i borgenärens ansökan, ska borgenärens omgående inge ansökan med tillhörande bevisning till domstolen och motivera varför man inte godtar informationen i ansökan. Utifrån de påståenden och den bevisning som inlämnats kommer domstolen att fastställa omfattningen av borgenärens huvudkrav och säkerhetsfordran samt säkerhetens förefintlighet.

13 Enligt vilka regler ska behållningen fördelas? Hur bestäms prioritetsordningen för borgenärernas fordringar och rättigheter?

Gällande princip är att alla borgenärer ska behandlas lika. Det finns dock vissa undantag som ger vissa borgenärer en preferensrätt.

Innan några medel betalas ut utifrån utdelningsförhållandet görs betalningar från konkursboet i följande ordning i konkursförfaranden:

- 1) Fordringar som uppstår till följd av uteslutande eller indrivning av tillgångar.
- 2) Underhåll som ska betalas till gäldenären och de personer som gäldenären försörjer.
- 3) Konsoliderade förpliktelser.
- 4) Kostnader och utgifter som uppstått under konkursförfarandena.

Efter att dessa betalningar har gjorts tillgodoses borgenärernas fordringar i följande ordning:

- 1) Godkända fordringar som säkrats med en pant.
- 2) Andra godkända fordringar som anmäls inom den angivna tidsfristen.
- 3) Andra fordringar som godkänts men som inte anmäls inom den angivna tidsfristen.

Skadeståndsansvar för gäldenärens förpliktelser är möjligt i fråga om solidariska gäldenärer. I detta fall är den solidariska gäldenären ansvarig gentemot borgenären, oberoende av gäldenärens insolvens. Om en solidarisk gäldenär betalar den del av skulden som borgenären också har anmält gentemot gäldenären, kommer denna del att dras av från fordran.

Gäldenärens förpliktelse kan också övergå till tredje part enligt lag. Om en arbetsgivare har blivit insolvent, det vill säga om arbetsgivaren har gått i konkurs eller konkursförfarandena har slutat med inställande av rättegång, kommer arbetstagaren att kompenseras för all lön som uteblivit innan arbetsgivaren förklarades insolvent, all semesterersättning som inte erhöles innan arbetsgivaren förklarades insolvent och alla andra förmåner som uteblivit när anställningsavtalet sades upp före eller efter det att arbetsgivaren förklarades insolvent. Om en arbetsgivare är insolvent är det staten som är borgenär i konkursförfaranden rörande premier för arbetslöshetsförsäkring vilka inte betalats på förfallodagen.

I rekonstruktions- och skuldsaneringsförfaranden kan man inte tala om konkursbon, och fordringar tillgodoses enligt rekonstruktions- eller skuldsaneringsplanen. En rekonstruktionsplan innebär inte att en person som är solidariskt ansvarig för att fullgöra ett företags förpliktelse inte måste fullgöra denna persons förpliktelse. Om den person som är solidariskt ansvarig för att fullgöra ett företags förpliktelse har fullgjort förpliktelsen, kommer denna person endast att ha regressrätt gentemot företaget i den mån som företaget är ansvarigt att fullgöra förpliktelsen enligt rekonstruktionsplanen. Antagandet av en skuldsaneringsplan innebär inte att en person som är solidariskt ansvarig för att fullgöra gäldenärens förpliktelse inte måste fullgöra denna persons förpliktelse. Om den person som är solidariskt ansvarig att fullgöra gäldenärens förpliktelse har fullgjort förpliktelsen, kommer denna person endast att ha regressrätt gentemot gäldenären i den mån som gäldenären är ansvarig att fullgöra förpliktelsen enligt rekonstruktionsplanen.

14 Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs (inklusive ackord)?

Avslutande av konkursförfaranden och verkningarna av detta

Konkursförfaranden avslutas när en konkursansökan avslås, när konkursförfaranden annulleras, när konkursgrunder inte längre finns, när borgenärer gett sitt samtycke, när konkursbouppteckningen godkänts, när ackord godtas eller på andra grunder som finns angivna i lag.

Domstolen avslutar förfarandena genom att besluta om inställande av rättegång utan att förklara gäldenären i konkurs, oberoende av gäldenärens insolvens, om gäldenärens tillgångar är otillräckliga för att täcka de kostnader och utgifter som uppstått under konkursförfarandena och om det är omöjligt att återvinna eller återkräva tillgångarna eller inge en fordran gentemot en medlem i ett ledningsorgan. Domstolen kan också avsluta förfaranden genom inställande av rättegång utan att förklara gäldenären i konkurs, oberoende av gäldenärens insolvens, om gäldenärens tillgångar i huvudsak utgörs av indrivningsfordringar eller fordringar gentemot tredje part och om det är osannolikt att fordringarna kommer att tillgodoses. Domstolen kommer inte att avsluta förfaranden genom inställande av rättegång om gäldenären, borgenären eller en tredje part överför det belopp som domstolen fastställt som en deposition för att täcka de kostnader och utgifter som uppkommit under konkursförfarandena upp till det belopp som fastställts i detta avseende. Om konkursförfaranden avseende en

gäldenär som är en juridisk person slutar med inställande av rättegång, kommer den tillfälliga förvaltaren att likvidera den juridiska personen inom två månader från det att beslutet om att avsluta förfarandena utan likvidationsförfaranden träder i kraft. Om gäldenären har tillgångar när konkursförfarandena ställs in, kommer man först och främst att betala ersättning till den tillfälliga förvaltaren och täcka nödvändiga utgifter.

Domstolen avslutar konkursförfaranden utifrån en ansökan från gäldenären om konkursgrunderna inte längre finns, förutsatt att gäldenären styrker att han eller hon inte är insolvent eller sannolikt inte kommer att bli insolvent, om konkursen tillkännagavs eftersom gäldenären sannolikt skulle kunna bli insolvent i framtiden. Om konkursförfaranden avslutas eftersom konkursgrunderna inte längre finns, avvecklas inte den juridiska personen.

Domstolen avslutar konkursförfarandena utifrån en ansökan från gäldenären om alla de borgenärer som anmälde sina fordringar inom den fastställda tidsfristen gav sitt samtycke till att förfarandena skulle avslutas. Om en gäldenär som är en juridisk person är ständigt insolvent, kommer domstolen att besluta att likvidera den gäldenär som är en juridisk person genom ett beslut om att avsluta förfarandena.

När förvaltaren inger en konkursbouppteckning till konkurskommittén och domstolen avslutas konkursförfarandena med att konkursbouppteckningen antas. I konkursbouppteckningen lämnar förvaltaren information om konkursboet och de pengar som erhållits från försäljning av konkursboet, betalningar, fordringar som godkänts av borgenärer, åtgärder som vidtagits och som ännu inte vidtagits och så vidare. Borgenärerna får invända mot konkursbouppteckningen hos domstolen. Domstolen fattar beslut om huruvida konkursbouppteckningen ska godkännas och konkursförfarandena ska avslutas. Domstolen kommer att vägra godkänna konkursbouppteckningen och på beslut återsända denna till förvaltaren för att konkursförfarandena ska fortsätta, om det framgår av konkursbouppteckningen att gäldenärens eller borgenärernas rättigheter har kränkts i konkursförfarandena.

Konkursförfarandena kan också sluta i ackordsuppgörelser. En ackordsuppgörelse är en överenskommelse mellan en gäldenär och borgenärer om hur skulder ska betalas och medför en skuldminskning eller förlängd betalningsfrist. Ackordsuppgörelser i konkursförfaranden görs på förslag av gäldenären eller förvaltaren efter att konkurs tillkännagetts. Ett ackordsbeslut antas vid borgenärssammanträdet. Domstolen ska besluta om huruvida ackordsuppgörelsen ska godkännas. Domstolen ska avsluta konkursförfarandena genom ett beslut om att godkänna ackordsuppgörelsen.

Om konkursförfarandena inte avslutas inom två år efter det att konkurs tillkännagetts, ska förvaltaren inge en rapport till konkurskommittén och domstolen var sjätte månad fram tills det att konkursförfarandena avslutats. I denna rapport ska förvaltaren ange skälen till att konkursförfarandena inte har genomförts och ge information om det sålda eller osålda konkursboet och om förvaltningen av detta. Domstolen befriar förvaltaren från sitt ansvar när konkursförfarandena avslutas, om inte annat anges i lag. Domstolen kan vägra att befria förvaltaren från sitt ansvar om konkursboet, när konkursförfarandena avslutas, inte har sålts fullt ut, om det fortfarande finns utestående belopp för konkursboet, om en talan som förvaltaren väckt inte har prövats eller om förvaltaren har för avsikt att eller måste väcka talan. Även i detta fall ska förvaltaren fortsätta fullgöra sina skyldigheter efter att konkursförfarandena avslutats. Om det vid konkursförfarandenas slut och när förvaltaren befrias från sitt ansvar förhåller sig så att pengar tas emot inom konkursboet, att pengar motsvarande ett belopp som satts in i utdelningssyfte blir tillgängliga eller att det blir tydligt att konkursboet innefattar föremål som inte beaktades när utdelningsförslaget utarbetades, ska domstolen fatta ett beslut om vidareutdelning på eget initiativ eller utifrån en ansökan från förvaltaren eller en borgenär.

Avslutande av rekonstruktionsförfaranden och verkningarna av detta

Rekonstruktionsförfaranden upphör om de avslutas före utsatt dag, om rekonstruktionsplanen upphävs, om rekonstruktionsplanen genomförs före utsatt dag eller om den i rekonstruktionsplanen fastställda tidsfristen för genomförandet av rekonstruktionsplanen löper ut. När en rekonstruktionsplan genomförs före utsatt dag, avslutas rekonstruktionsförfarandena om företaget har fullgjort alla de förpliktelser som man åtog sig genom rekonstruktionsplanen innan tidsfristen för genomförandet av rekonstruktionsplanen löper ut.

Rekonstruktionsförfaranden kan endast avslutas före utsatt dag innan rekonstruktionsplanen godkänns. Domstolen avslutar rekonstruktionsförfaranden före utsatt dag om företaget inte fullgör sin samarbetskyldighet eller inte betalar det belopp som av domstol fastställts som deposition för att täcka rekonstruktionsrådgivarens eller expertens ersättning och utgifter, om rekonstruktionsplanen inte godkänns, om företaget inger en ansökan om detta, om grunderna för att inleda rekonstruktionsförfarandena inte längre finns, om företagets tillgångar slösas bort eller borgenärernas intressen skadas, om rekonstruktionsplanen inte lämnas in före utsatt dag eller om fordran är tvetydig. Om domstolen avslutar rekonstruktionsförfaranden före utsatt dag, upphör samtliga verkningar av rekonstruktionsförfarandenas inledande retroaktivt.

När tidsfristen för genomförande av en rekonstruktionsplan löper ut, avslutas rekonstruktionsförfarandena.

Rekonstruktionsförfaranden kan också sluta med att rekonstruktionsplanen upphävs. En rekonstruktionsplan upphävs om företaget har dömts för brott mot konkurslagen eller en straffbar gärning i samband med verkställighetsförfaranden efter att rekonstruktionsplanen antogs, om företaget inte fullgör sina förpliktelser enligt rekonstruktionsplanen i betydande utsträckning, om det är uppenbart, när minst halva giltighetstiden för rekonstruktionsplanen har gått, att företaget inte kan fullgöra de förpliktelser som det åtog sig genom rekonstruktionsplanen, utifrån en ansökan från rekonstruktionsrådgivaren om tillsynsavgiften inte erlagts eller om företaget inte bistår rekonstruktionsrådgivaren vid fullgörandet av sin tillsynsskyldighet eller inte ger rekonstruktionsrådgivaren sådan information som han eller hon behöver för att utöva tillsyn, om företaget inger en ansökan om upphävande av rekonstruktionsplanen eller om företaget förklaras i konkurs. Om en rekonstruktionsplan annulleras upphör verkningarna av rekonstruktionsförfarandenas inledande retroaktivt.

Avslutande av skuldsaneringsförfaranden och verkningarna av detta

Skuldsaneringsförfaranden avslutas när skuldsaneringsansökan avslås eller förkastas, när skuldsaneringsplanen upphävs, när förfarandena avslutas eller när tidsfristen för genomförandet enligt skuldsaneringsplanen löper ut. När en skuldsaneringsplan genomförs före utsatt dag, avslutas förfarandena om företaget har fullgjort alla de förpliktelser som det åtog sig genom rekonstruktionsplanen innan tidsfristen för genomförandet av skuldsaneringsplanen löpte ut. Domstolen upphäver en skuldsaneringsplan utifrån en ansökan från gäldenären och om gäldenären förklaras i konkurs. Domstolen kan upphäva en skuldsaneringsplan om gäldenären inte fullgör sina skyldigheter enligt skuldsaneringsplanen i betydande utsträckning, om det är uppenbart, när minst halva giltighetstiden för skuldsaneringsplanen har gått, att gäldenären inte kan fullgöra de förpliktelser som han eller hon åtog sig genom denna, att gäldenären inte har några solvensproblem eller har övervunnit sådana, att gäldenären, med uppsåt eller av grov oaktsamhet, har lämnat påtagligt inkorrekt eller ofullständiga uppgifter om tillgångar, inkomst, borgenärer eller förpliktelser, att gäldenären har gjort betalningar till borgenärer som inte nämns i skuldsaneringsplanen, vilket därmed skadar andra borgenärers intressen i betydande utsträckning, att gäldenären inte bistår domstolen eller rådgivaren vid fullgörandet av deras tillsynsskyldighet eller inte ger sådan information som krävs för tillsynen eller att gäldenären inte betalar det belopp som domstolen fastställt som deposition för att täcka rådgivarens eller expertens ersättning och utgifter. Om en skuldsaneringsplan annulleras upphör verkningarna av skuldsaneringsansökans godkännande retroaktivt.

15 Vad har borgenärerna för ställning efter slutfört insolvensförfarande?

Borgenärs rättigheter efter att konkursförfaranden avslutats

Efter att konkursförfaranden avslutats kan sådana fordringar som skulle ha kunnat anmälas men som aldrig anmäldes under konkursförfarandena och fordringar som ingavs men som inte tillgodosågs eller som gäldenären invände mot anmälas av borgenärerna gentemot gäldenären enligt det allmänna förfarandet. I detta fall kommer ränta och dröjsmålsränta inte att beräknas för den period då konkursförfarandena pågår.

Om en gäldenär som är en fysisk person befrias från förpliktelser som aldrig fullgjordes under konkursförfarandena, upphör fordringar från borgenärerna i konkursförfarandena gentemot gäldenären, inbegripet fordringar från de borgenärer i konkursförfarandena som inte anmälde sina fordringar under konkursförfarandena. Detta omfattar dock inte förpliktelser att ersätta skada som oavsiktligt orsakats genom rättsstridigt agerande eller betala underhåll till ett barn eller en förälder.

Efter att konkursförfaranden avslutats, kan borgenärer också anmäla fordringar till följd av konsoliderade förpliktelser som inte tillgodosetts under konkursförfarandena gentemot gäldenären. Fordringar som uppstår under konkursförfaranden och som inte kunde anmälas under dessa får också anmälas gentemot gäldenären enligt det allmänna förfarandet. I detta fall inleds preskriptionstiden när konkursförfarandena avslutas. Om en borgenärs fordran godkänns under konkursförfarandena men inte tillgodosetts under dessa är det verkställighetsinstrumentet som gäller, om inte gäldenären har ingett en protest mot fordran eller om domstolen har godtagit borgenärens fordran.

Borgenärs rättigheter efter att rekonstruktionsförfaranden avslutats

Om rekonstruktionsförfaranden avslutas när tidsfristen för genomförandet av en rekonstruktionsplan löper ut, kan en borgenär verkställa en fordran som rekonstruerats enligt rekonstruktionsplanen men som inte fullgjorts enligt denna.

Om en rekonstruktionsplan upphävs eller avslutas i förtid, upphör verkningarna av rekonstruktionsförfarandenas inledande retroaktivt. Fordringsrätten tillhörande en borgenär vars fordran rekonstruerats enligt rekonstruktionsplanen återställs gentemot företaget till det ursprungliga beloppet. Hänsyn måste också tas till borgenärens vinster under rekonstruktionsplanens genomförande.

Borgenärs rättigheter efter att skuldsaneringsförfaranden avslutats

Om en ansökan avslås eller förkastas eller om förfaranden avslutas, upphör samtliga verkningar av ansökans godtagande retroaktivt. Fordringsrätten tillhörande en borgenär vars fordran rekonstruerats enligt skuldsaneringsplanen återställs gentemot gäldenären till det ursprungliga beloppet. Hänsyn måste också tas till borgenärens vinster under skuldsaneringsplanens genomförande.

Efter att tidsfristen för genomförande av en skuldsaneringsplan löpt ut, kan en borgenär verkställa en fordran som rekonstruerats enligt skuldsaneringsplanen men som inte fullgjorts enligt denna.

16 Vem står för kostnaderna för insolvensförfarandet?

Konkursförfaranden

Om en konkursansökan tillgodoses eller konkursförfaranden slutar med en ackordsuppörelse, betalas de kostnader och utgifter som uppstått under konkursförfarandet genom konkursboet. Om domstolen förkastar eller avslår en borgenärs konkursansökan eller om förfarandena avslutas eftersom borgenären tar tillbaka sin konkursansökan, ska borgenären stå för de kostnader och utgifter som uppstått under konkursförfarandet. Om en rättegång ställs in under konkursförfaranden, ska domstolen besluta om hur de kostnader och utgifter som uppstått under konkursförfarandena ska fördelas beroende på omständigheterna.

Om sådana förfaranden som inletts utifrån en gäldenärs ansökan avslutas genom inställande av rättegång och utan att konkurs tillkännages och om gäldenärens tillgångar inte räcker för att göra de erforderade betalningarna, ska domstolen begära att gäldenären betalar den tillfälliga förvaltarens lön och utgifter som är föremål för återbetalning. Domstolen kan dock begära att de ska återbetalas med statliga medel. Den statliga ersättningen för den tillfälliga förvaltarens lön och utgifter ska inte överstiga 397 euro (inklusive lagstadgade skatter, exklusive mervärdesskatt). Domstolen kommer inte att begära att den tillfälliga förvaltarens lön och utgifter ska återbetalas med statliga medel om gäldenären, en borgenär eller en tredje part har överfört det belopp som domstolen fastställt som en deposition för att täcka den tillfälliga förvaltarens lön och utgifter som ska återbetalas till det konto som angetts för detta ändamål.

Rekonstruktionsförfaranden

Om rekonstruktionsförfaranden inleds kommer domstolen att fastställa en tidsfrist under vilken företaget måste överföra det belopp som domstolen fastställt som en deposition för att täcka rekonstruktionsrådgivarens ursprungliga lön och utgifter till det belopp som anges i detta avseende. Om företaget inte betalar detta belopp, kommer domstolen att avsluta rekonstruktionsförfarandena. Det återbetalningspliktiga beloppet för rekonstruktionsrådgivarens lön och utgifter kommer att fastställas av domstolen när rekonstruktionsrådgivaren befrias från sitt ansvar eller när rekonstruktionsplanen godkänns utifrån rapporten om rekonstruktionsrådgivarens verksamhet och utgifter.

Om domstolen anlitar experter i rekonstruktionsförfaranden har experterna rätt till ersättning för de nödvändiga och motiverade utgifter som uppstår när de fullgör sina förpliktelser och att få lön för sitt arbete. Det återbetalningspliktiga beloppet för en experts lön och utgifter kommer att fastställas av domstol när experten befrias från sitt ansvar utifrån rapporten om expertens verksamhet och utgifter som lämnats in inom den tidsfrist som fastställs av domstolen. Domstolen kan också höra företaget när den fastställer expertens lön.

Skuldsaneringsförfaranden

Gäldenären står för de kostnader och utgifter som uppstår under skuldsaneringsförfarandet. Borgenärerna står själva för sina rättegångskostnader. Domstolen kan begära att gäldenären ska stå för borgenärernas rättegångskostnader om gäldenären medvetet har ingett en ogrundad skuldsaneringsansökan eller orsakat rättegångskostnader för borgenärerna genom att på annat sätt medvetet ha lämnat in falska uppgifter eller medvetet ingett en ogrundad ansökan eller protest. Gäldenären kommer inte att beviljas något statligt rättsstöd för att betala den statliga avgiften. Om skuldsaneringsplanen genomförs måste inte gäldenären återbetala det statliga rättsstödet. Om en rådgivare eller expert utses kommer domstolen att fastställa vilket belopp gäldenären måste överföra som en deposition för att täcka rådgivarens eller expertens lön och utgifter till det konto som anges för detta ändamål.

17 Enligt vilka regler avgör man vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som ska tillämpas?

Konkursförfaranden

När en konkursförklaring görs överförs gäldenärens rättigheter att förvalta och avyttra konkursboet till förvaltaren. Efter en konkursförklaring blir alla åtgärder som gäldenären vidtar med avseende på föremål som ingår i konkursboet ogiltiga. En gäldenär som är en fysisk person får avyttra konkursboet med förvaltarens samtycke. All avyttring som sker utan förvaltarens samtycke är ogiltig.

Domstolen kommer genom ett kravförfarande att annullera alla transaktioner eller andra handlingar som gjordes respektive utfördes innan konkursen tillkännagavs och som skadar borgenärernas intressen. Om en transaktion som är föremål för återkrav har gjorts eller någon annan gärning som är föremål för återkrav har utförts mellan det att en tillfällig förvaltare utsetts och det att konkursförklaringen gjorts, anses transaktionen eller gärningen ha skadat borgenärernas intressen.

Gäldenären, borgenären eller förvaltaren kan begära att domstolen ska återkalla ett beslut från borgenärssammanträdet om detta bryter mot lagen eller fattades i strid mot det i lag föreskrivna allmänna förfarandet eller om rätten att bestrida beslutet finns direkt angiven i lag. Återkallande av ett beslut från borgenärssammanträdet kan också begäras om beslutet skadar borgenärernas gemensamma intressen.

Om förfaranden har inletts för att befria en gäldenär som är en fysisk person från sina förpliktelser kan domstolen, på borgenärens begäran, upphäva beslutet om att befria gäldenären från förpliktelser som inte fullgjorts inom ett år från det att beslutet utfärdades. Detta förutsätter att det blir tydligt att gäldenären avsiktligt har brutit mot sina förpliktelser under förfarandet för att befria gäldenären från sina förpliktelser och därigenom i betydande utsträckning har hindrat borgenärerna från att få sina fordringar tillgodosedda.

Om gäldenären och borgenärerna kommer överens om att ingå en ackordsuppgörelse efter att konkurs tillkännagetts, kan domstolen upphäva ackordsuppgörelsen om gäldenären inte fullgör de förpliktelser som följer av denna, om gäldenären döms för ett brott enligt konkurslagen eller en straffbar gärning i samband med verkställighetsförfaranden eller om det blir tydligt, när minst halva giltighetstiden för ackordsuppgörelsen har gått, att gäldenären inte kan uppfylla ackordsvillkoren. Upphävandet av ackordsuppgörelsen påverkar alla de borgenärer som omfattades av denna och skyddar därmed borgenärskollektivet.

Rekonstruktionsförfaranden

Domstolen kommer att upphäva en rekonstruktionsplan om företaget har dömts för ett brott mot konkurslagen eller en straffbar gärning i samband med verkställighetsförfaranden efter att rekonstruktionsplanen antogs. Domstolen kan göra detta om företaget inte fullgör sina förpliktelser enligt rekonstruktionsplanen i betydande utsträckning och om det blir uppenbart, när minst halva giltighetstiden för rekonstruktionsplanen har gått, att företaget inte kan fullgöra de förpliktelser som det åtog sig genom rekonstruktionsplanen. Domstolen kan också göra detta om tillsynsavgiften inte erlagts på rekonstruktionsrådgivarens ansökan eller om företaget inte bistår rekonstruktionsrådgivaren vid fullgörandet av sin tillsynsskyldighet eller inte ger rekonstruktionsrådgivaren sådan information som han eller hon behöver för att utöva tillsyn eller att företaget förklaras i konkurs på företagets ansökan. Fordringsrätten tillhörande en borgenär vars fordran rekonstruerats enligt rekonstruktionsplanen återställs gentemot företaget till det ursprungliga beloppet, och hänsyn måste också tas till borgenärernas vinster under rekonstruktionsplanens genomförande.

Skuldsaneringsförfaranden

Domstolen kommer att upphäva en skuldsaneringsplan utifrån en ansökan från gäldenären eller om gäldenären försatts i konkurs, eller om gäldenären inte fullgör sina skyldigheter enligt skuldsaneringsplanen i betydande utsträckning. Domstolen kan göra detta om det är uppenbart, när minst halva giltighetstiden för skuldsaneringsplanen har gått, att gäldenären inte kan fullgöra de förpliktelser som han eller hon åtog sig genom denna eller om gäldenären inte har några solvensproblem eller har övervunnit sådana och en rekonstruktion av borgenärernas fordringar inte längre är rättvist för borgenärerna på grund av att omständigheterna förändrats i betydande grad. Domstolen kan även göra detta om gäldenären, med uppsåt eller av grov oaktsamhet, har lämnat påtagligt inkorrekta eller ofullständiga uppgifter om tillgångar, inkomst, borgenärer eller förpliktelser, om gäldenären har gjort betalningar till borgenärer som inte nämns i skuldsaneringsplanen, vilket därmed skadar andra borgenärers intressen i betydande utsträckning, om gäldenären inte bistår domstolen eller rådgivaren vid fullgörandet av deras tillsynsskyldighet eller inte ger sådan information som krävs för tillsynen eller om gäldenären inte betalar det belopp som domstolen fastställt som deposition. Fordringsrätten tillhörande en borgenär vars fordran rekonstruerats enligt skuldsaneringsplanen återställs gentemot gäldenären till det ursprungliga beloppet. Hänsyn måste också tas till borgenärens vinster under skuldsaneringsplanens genomförande.

Senaste uppdatering: 12/02/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.